

**Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

ЗАТВЕРДЖУЮ
начальник факультету
цивільного захисту

Олег МИРОШНИК

«28» серпня 2024 року

Затверджено вченою радою
факультету цивільного захисту
(протокол від 28.08.2024 № 13)

Голова вченої ради

Олег МИРОШНИК

«28» серпня 2024 року

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

за освітньо-професійною програмою
«Екстремальна та кризова психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»

Черкаси
2024

ВСТУП

Програма атестаційного екзамену складена відповідно до освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» підготовки здобувача за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія».

Екзаменаційне випробування проводиться з метою атестації здобувачів вищої освіти шляхом встановлення відповідності результатів навчання вимогам освітньої програми та Стандарту вищої освіти.

Для проведення атестаційного екзамену створюється комісія у складі голови, його заступника та членів екзаменаційної комісії. До складу екзаменаційної комісії можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань.

У своїй діяльності комісія керується Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статутом Національного університету цивільного захисту України, Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України та Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій щодо атестації осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра та магістра в Національному університеті цивільного захисту України.

Атестаційний екзамен проводиться в усній формі. Для проведення екзамену випусковою кафедрою розробляються екзаменаційні білети, які розглядаються на засіданні кафедри та підписуються її начальником. Кожен екзаменаційний білет містить три завдання. Усі білети рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення теоретичного матеріалу тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої розумової діяльності здобувача.

Під час проведення атестаційного екзамену на одному засіданні екзаменаційної комісії атестується не більше 24 здобувачів. Тривалість екзамену для одного здобувача не може перевищувати 0,5 годин (з врахуванням часу на підготовку та відповідь здобувача). Загальна тривалість екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин на день.

Під час складання атестаційного екзамену здобувач може використовувати лише ручку та чистий аркуш паперу для підготовки до відповіді. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом екзамену використовувати суворо забороняється. У разі порушення зазначених вимог, а також при встановленні фактів несамотійного виконання завдань, які проявляються, наприклад, у вигляді розмов, підказування, інших видів спілкування, комісія має право обґрунтовано виставити здобувачу загальну незадовільну оцінку.

Складання атестаційного екзамену проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії.

Оцінювання результатів рівня знань здобувачів під час складання атестаційного екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання НУЦЗ України з переведенням її в оцінку за шкалою ЄКТС та в 4-бальну шкалу (таблиця 1) відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

Під час проведення атестаційного екзамену кожний член екзаменаційної комісії оцінює відповідь здобувача з кожного завдання у балах згідно із критеріями оцінювання результатів рівня знань здобувачів. Якість відповідей здобувача на додаткові запитання членів комісії має враховуватися при оцінюванні завдань білета з екзамену.

Після закінчення атестаційного екзамену, на закритому засіданні комісії, за сумою балів її членів визначається оцінка здобувача як середній бал за 100-бальною шкалою оцінювання. Результати вносяться до протоколу.

Оголошення результатів атестаційного екзамену здобувачам здійснює голова екзаменаційної комісії у день складання екзамену.

Оголошені головою комісії результати атестації здобувачів є остаточними й апеляції не підлягають.

У разі порушення процедури проведення атестаційного екзамену, здобувач має право подати апеляцію на ім'я начальника інституту відповідно до процедури встановленої Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій щодо атестації осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра та магістра в Національному університеті цивільного захисту України.

У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для складання атестаційного екзамену у протоколі зазначається, що він «не атестований у зв'язку з неявкою на засідання».

Якщо здобувач не з'явився на засідання комісії із поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання атестаційного екзамену.

Здобувач, який не склав атестаційний екзамен у зв'язку з неявкою без поважних причин, за поданням факультету, відраховується з інституту за невиконання індивідуального навчального плану.

Здобувач, який під час складання атестації отримав незадовільну кількість балів, що визначена в НУЦЗ України за 100-бальною шкалою оцінювання, або був не допущений до атестації за невиконання індивідуального навчального плану, за поданням факультету відраховується з інституту.

Повторне складання атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПІД ЧАС АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Оцінка з атестаційного екзамену виставляється комісією за 100 бальною шкалою, відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань здобувачів з атестаційного екзамену

Сума балів за 100 - бальною шкалою	Критерії оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за 4-бальною шкалою
90-100	Здобувач виявляє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідає на поставлені запитання; вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	A	відмінно
80-89	Здобувач володіє ґрунтовними знаннями навчального матеріалу; дає аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.	B	добре
65-79	Здобувач володіє знаннями навчального матеріалу; дає аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	C	
55-64	Здобувач має посередні знання навчального матеріалу, дає мало аргументовані відповіді, слабо застосовує теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	D	задовільно
50-54	Здобувач володіє слабкими знаннями навчального матеріалу, дає неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладання, слабо застосовує теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	E	
35-49	Здобувач не володіє знаннями значної частини навчального матеріалу, допускає істотні помилки у відповідях на запитання, не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	FX	незадовільно
0-34	Здобувач не володіє знаннями значної частини навчального матеріалу, допускає істотні помилки у відповідях на запитання, не вміє орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, не знає основних фундаментальних положень.	F	

2. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Методика та організація наукових досліджень»

1. Охарактеризувати наукові революції (XIII-XXI ст.)
2. Навести приклади наукових і ненаукових знань.
3. Дати визначення та порівняти поняття «наукова діяльність» і «наукова праця».
4. З'ясувати взаємозв'язок понять «методологія», «метод» та «методика» психологічного дослідження.
5. Скласти класифікацію методів психологічного дослідження.
6. Описати методологічні принципи наукового пізнання в психології.
7. Визначити основні правила проведення психологічних експериментальних досліджень.
8. Проаналізувати співвідношення об'єкта і предмета в дослідженні.
9. Описати правила оформлення вступу та висновків в кваліфікаційній роботі.
10. Визначити і дати характеристику основним формам висвітлення результатів наукової роботи.

Список рекомендованої літератури

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч.1), О. В. Руденко (ч.2). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
5. Носенко Е.Л., Салюк М.А. Методика та організація наукових досліджень : методичний посібник (доп. та перероб.) ; за ред. Е. Л. Носенко. Дніпропетровськ: ПФ Стандарт-Сервіс, 2015. 52 с.

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Психологічна допомога в кризових та екстремальних ситуаціях»

1. Проаналізувати теоретико-методологічні особливості надання психологічної допомоги при кризових станах особистості.
2. Розкрити психологічні особливості поведінки людей в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру.

3. Розкрити особливості надання екстреної психологічної допомоги постраждалим в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру.
4. Проаналізувати особливості надання психологічної допомоги дітям, які пережили втрату.
5. Розкрити особливості надання психологічної допомоги людині, яка переживає горе.
6. Розкрити особливості надання першої психологічної допомоги працівникам аварійно-рятувальних служб в осередку надзвичайної ситуації.
7. Скласти та обґрунтувати схему надання екстреної психологічної допомоги постраждалим в залежності від типу психологічної реакції на екстремальну ситуацію.
8. Розробити рекомендації щодо надання першої психологічної допомоги потерпілим в надзвичайній ситуації.
9. Описати алгоритм дій психолога в осередку надзвичайної ситуації в залежності від виду психічної реакції потерпілого (шокові реакції, страх, плач, ступор, апатія, паніка, істеричний розлад, агресія, нервові тремтіння, рухове збудження).
10. Розробити проєкт програми психологічної допомоги постраждалим від ракетного обстрілу.

Список рекомендованої літератури

1. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану: навчальний посібник / за ред. М. Ковалю. Львів: ЛДУБЖД, 2023. 308 с.
2. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору / переклад з англ. О. Лизак, О. Наконечна, О. Шлапак. Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. 416 с.
3. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультації : навч. посібник / В. Г. Панок, Я. В. Чапак, Я. Ф. Андреева / за заг. ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.
4. Психолого-корекційний практикум травм війни : навч. посіб. / І. Сулятинський, К. Островська, В. Осьодло та ін. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 396 с.
5. Юр'єва Л.М., Мамчур О.Й., Огоренко В.В., Єрчкова Н.О. Кризові стани в сучасних умовах: діагностика, корекція та профілактика. Київ : Видавництво ТОВ «Галерея Принт», 2017. 174 с

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Організаційна психологія»

1. Психологічна допомога як головна мета практичної організаційної психології.
2. Поняття організація її сутність.

3. Сутність і зміст управлінської діяльності.
4. Розкрийте зміст функції планування в управлінській діяльності.
5. Загальна характеристика мотивації.
6. Проаналізуйте теорію ієрархії потреб А. Маслоу в контексті мотивації до трудової діяльності.
7. Проаналізуйте теорію мотиваційних потреб Д. МакКлелланда.
8. Мала соціальна група як соціально-психологічна характеристика організації.
9. Поняття робочої групи і команди.
10. Методи дослідження адаптації співробітників в організації.

Список рекомендованої літератури

1. Баценко Л.М., Галенін Р.В., Ксенофонтова М.М. Теорія організації : навч. посіб. Сум. нац. аграр. ун-т. Суми : Мрія, 2016. 362 с.
2. Бочелюк В.Й., Пучина О.В. Організаційна психологія на підприємстві. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 272 с.
3. Матушкіна М.В. Організаційна поведінка: навч. посіб. Старобільськ, 2016. 200 с.
4. Психолого-організаційні детермінанти забезпечення психологічного здоров'я персоналу освітніх організацій в умовах соціальної напруженості: монографія / Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко та ін. ; за ред. Л. М. Карамушки. Київ – Львів : Видавець Вікторія Кундельська, 2021. 278 с.
5. Прищак М.Д. Лесько О.Й. Психологія управління в організації : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця, 2016. 150 с.

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Психологія травмуючих ситуацій»

1. Розкрити методи емпіричного пізнання, які використовують у практиці розпізнаванні дитячих травм.
2. Розкрити детермінанти вибору наукової проблеми в дослідженні психічної травми та її форм. Довести прикладами.
3. Розкрити процес становлення ідеї дослідницьким питанням на прикладі дослідження складних після травматичних стресових розладів.
4. Висунути два припущення про можливі коваріації змінних у дослідженні післятравматичної втрати зв'язків у сфері самосвідомості, зокрема, щодо: довіри, безпеки, сенсу, ідентифікації, підтримки. Показати їх на схемі.
5. Розкрити цільову перспективу дослідження симптомів і механізмів мотиваційних явищ післятравматичного досвіду: а) «жаху», б) «гіперзбудження», в) «інтрузії», г) «констрикції» із використанням опорної схеми (опис, узагальнення, пояснення, прогнозування, управління).

6. Розкрити методи емпіричного пізнання, які використовують у практиці розпізнаванні дитячих травм.

7. Виокремити психічні явища, з якими має справу дослідник, що використовує технології відновлення після травми на різних стадіях. Пояснити, які з них можуть бути проконтрольовані за схемою психологічного експерименту?

8. Розкрити роль повсякденних понять для опису власних переживань у мові постраждалих з травматичними розладами. Показати на схемі, чим повсякденне поняття вирізняється від поняття у діагностиці та терапії травм.

9. Показати на схемі твердження про те, що «кореляція не означає причинно-наслідкового зв'язку». Використати приклади розв'язання дослідницьких питань у проблемі психічної травми.

10. Показати на прикладі стадії пам'яті та оплакування додатну та від'ємну коваріації.

Список використаної літератури

1. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору / переклад з англ. О. Лизак, О. Наконечна, О. Шлапак. Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. 416 с.

2. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. Київ: Педагогічна думка, 2016. 219 с.

3. Малогулко Л., Пророк Н., Запорожець О. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Київ, 2018. 208 с.

4. Психолого-корекційний практикум травм війни : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 396 с.

5. Сміт Патрік, Уільям Д. Етл, Ю. Діти та війна: навчання технік зцілення / укр. переклад. Ін-т психічного здоров'я УКУ, 2014. 84 с.

Перелік завдань з навчальної дисципліни

«Діагностика та корекція посттравматичних стресових розладів»

1. Дати характеристику теоретичної моделі переживання та усвідомлення життєвих подій як предмета психологічного дослідження за Л.С. Виготським, С.Л. Рубінштейном, Ф.Ю. Василюком (опис, узагальнення, пояснення, прогнозування, управління).

2. Розкрити поняття про невротичні стани й психози. «Чиказька сімка» за Ф. Александером.

3. Виділити ознаки, що дозволяють психологу припустити наявність психосоматичного захворювання.

4. Дати характеристику симптомам ПТСР: симптоми повторного травмування події, симптоми уникнення (витиснення з пам'яті спогадів про подію, відхід від усього, що з ним пов'язане) і симптоми підвищеної

збудливості (тривожність, підвищена дратівливість, безсоння).

5. Пояснити вплив характеру кризової ситуації на особливості стресових розладів.

6. Дати загальну характеристику життєвих подій, що викликають стресові розлади (втрата близької людини, розлучення, хвороба, втрата роботи, насильство, загроза життю, втрата житла).

7. Розкрити методи самопомоги й професійної психологічної допомоги в стресовій ситуації.

8. Дати характеристику комплексної допомоги потерпілим в екстремальних ситуаціях, «трикутник допомоги» (медична, соціальна, психологічна).

9. Охарактеризувати особливості організації психокорекційної допомоги особам із ПТСР на різних стадіях його розвитку.

10. Розкрити специфіку психологічної допомоги фахівцям, які беруть участь у ліквідації екстремальних ситуацій, і мимовільним потерпілим.

Список рекомендованої літератури

1. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. Київ: Педагогічна думка, 2016. 219 с.

2. Корольчук М. С., Корольчук В.М., Кулаженко А.І. Психологічні особливості віддалених наслідків стресогенних впливів : монографія / за ред. М.С. Корольчука. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 276 с.

3. Малогулко Л., Пророк Н., Запорожець О. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Київ, 2018. 208 с.

4. Психолого-корекційний практикум травм війни : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 396 с.

5. Стрес-асоційовані розлади здоров'я в умовах збройного конфлікту : монографія. Дніпро : Акцент ПП, 2019. 324 с.

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Етнопсихологія та міжкультурна взаємодія»

1. Основні форми існування етносів та їх характеристики.
2. Нація та її ознаки.
3. Етнос та його ознаки.
4. Психологія натовпу.
5. Становлення етнічної ідентичності.
6. Етнічна маргінальність : поняття, причини, небезпека.
7. Національний характер: поняття та складові.
8. Національні почуття.
9. Ментальність українського народу.
10. Міжетнічні конфлікти : сутність та чинники.

Список рекомендованої літератури

1. Етнопсихологія / укладачі: Ольховецький С.М. Ольховецький В.С. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2019. 155 с.
2. Етнопсихологія : навч. посіб. / автор-упорядник О.П. Цюняк. Івано-Франківськ : ЯРИНА, 2017. 132 с.
3. Загороднова В. Ф. Основи міжкультурної комунікації : навч. посіб. БДПУ, 2018. 314 с.
4. Етнопсихологія : навч. посіб. / С.А. Мукомел, А.А. Балицька, В.А. Гора, А.Г. Снісаренко, М.В. Фомич. Черкаси : видавець ФОП Гордієнко Є.І., 2015. 378 с.
5. Edward C. Chang. Positive Psychology in Racial and Ethnic Groups: Theory, Research, and Practice / Edward C. Chang, Christina A. Downey, Jameson K. Hirsch, Natalie J. Lin. American Psychological Association, 2016. 339 p.

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології»

1. Визначити та охарактеризувати методологічні принципи психології.
2. Розкрити процес становлення поняття «особистість» в психології.
3. Дати характеристику перцептивній стороні спілкування. Описати механізми формування образу партнера по спілкуванню.
4. З'ясувати основний зміст конкретно-наукового рівня методології психології.
5. Визначити роль знаково-символічних засобів в життєдіяльності людей та в науці.
6. Зробити порівняльну характеристику класичної та некласичної психології.
7. Дати характеристику науковим теоріям. Визначити особливості їх побудови.
8. Визначити та коротко описати основні регулятори поведінки особистості.
9. З'ясувати роль законів в структурі наукового знання та їх роль у розвитку науки як системи.
10. Описати стадії розвитку науки та порівняти їх з етапами розвитку цивілізації.

Список рекомендованої літератури

1. Гапон Н. П. Теоретико-методологічні проблеми психології : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 180 с.
2. Калюжна Є.М. Теоретико-методологічні проблеми психології: навч. посіб. Київ: ІПК ДСЗУ, 2019. 136 с.
3. Рибалка В.В. Методологічні проблеми наукової психології: посібник. Київ: ШООД НАПН України, 2017. 144 с.

4. Сватенкова Т.І., Тимошенко О.А. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с.

5. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології: курс лекцій. Харків: НУЦЗУ, 2016. 213 с.

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Технології групової психокорекції»

1. Охарактеризувати переваги та недоліки групового методу психологічної роботи.

2. Провести аналіз змісту та обсягу понять: «навчання», «групова психокорекція», «групова психотерапія» та «психологічний тренінг». Порівняйте їх обсяг та зміст.

3. Дати характеристику основних типів і видів тренінгу.

4. Провести аналіз змісту групової динаміки у тренінгу.

5. Розкрити зміст поняття «особистісне зростання». Вказати його критерії тренінгу.

6. Охарактеризувати особливості розробки сценаріїв тренінгових занять.

7. Описати зміст і вимоги до таких видів тренінгових груп: Т-групи; групи зустрічей; гештальт-групи; групи тілесно-орієнтованої терапії; психодрама; трансактний аналіз.

8. Охарактеризувати модель Д. Колба та розкрити її значення для побудови й аналізу тренінгу.

9. Розкрити значення соціально-психологічного тренінгу в системі професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу ризиконебезпечних професій.

10. Розкрити можливості застосування тренінгу для психологічного супроводу діяльності персоналу ризиконебезпечних професій.

Список рекомендованої літератури

1. Афанасьєва Н.Є., Перелигіна Л.А. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу: навч. посіб. Харків : НУЦЗУ, 2016. 251 с.

2. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. Київ-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.

3. Карпенко Є.В. Основи психотренінгу : навч. посіб. Дрогобич, 2015. 78 с.

4. Михальченко Н.В. Психотерапія з психокорекційною роботою: навч.-метод. посіб. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с.

5. Психолого-корекційний практикум травм війни : навч. посіб. / І. Сулятинський, К. Островська, В. Осьодло та ін. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 396 с.

Перелік завдань з навчальної дисципліни «Екстремальна та кризова психологія»

1. Провести аналіз змісту та обсягу понять: «надзвичайна ситуація», «екстремальна ситуація», «кризова ситуація». Порівняйте їх обсяг та зміст.
2. Розкрити психологічну класифікацію екстремальних ситуацій.
3. Охарактеризувати системно-структурну модель екстремальної ситуації.
4. Дати характеристику основним екстремальним факторам психогенного ризику у діяльності персоналу ризиконебезпечних професій в умовах воєнного стану (за вибором)
5. Описати суб'єктивну значущість стресогенності екстремальних ситуацій у діяльності персоналу ризиконебезпечних професій.
6. Розкрити детермінанти відмінностей у дії груп в екстремальних ситуаціях.
7. Розкрити роль та значення психологічної підготовки до забезпечення безпеки життєдіяльності в умовах обстрілів.
8. Охарактеризувати систему психологічного підготовки персоналу ризиконебезпечних професій на прикладі рятувальників ДСНС України.
9. Надати рекомендації рятувальникам ДСНС України щодо методів та способів психологічної підтримки особистості в екстремальних ситуаціях воєнного стану.
10. Розкрити зміст методики прогнозування суїцидальної поведінки персоналу ризиконебезпечних професій.
11. Скласти схему дій психолога ДСНС України щодо нейтралізації спроби самогубства.
12. Провести аналіз змісту та обсягу понять: «криза», «критична ситуація», «кризова подія». Порівняти їх обсяг та зміст.
13. Розкрити сучасні напрями й організацію психологічної допомоги при кризових станах особистості.
14. Дати характеристику програми кризової допомоги як моделі розв'язання проблем постраждалих в умовах війни.
15. Охарактеризувати психологічні особливості реакцій і станів постраждалих в умовах війни.
16. Визначити види втрат та їх вплив на постраждалих в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру.
17. Обґрунтувати схему психологічного втручання при гуманітарних кризах на прикладі роботи із вимушеними переселенцями.
18. Описати схему психологічного втручання при роботі із жінками – жертвами сексуального насилля.
19. Охарактеризувати принципи побудови програм психологічної допомоги особистості, яка пережила втрату.
20. Розкрити модель психологічної допомоги особистості в умовах втрати особистісної цілісності.

Список рекомендованої літератури

1. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану: навчальний посібник / за ред. М. Ковалю. Львів: ЛДУБЖД, 2023. 308 с.
2. Приходько І.І., Колесніченко О.С., Тімченко О.В. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. Харків : НА НГУ, 2016. 571 с.
3. Психологія діяльності в особливих умовах : навч. посіб. / за заг. ред. проф. М.А. Кришталю. Черкаси: видавець Третяков О.М., 2021. 120 с.
4. Психологія праці в звичайних та екстремальних умовах: навч. посіб. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 652 с
5. Осьодло В.І., Траверсе Т.М. Психологія і війна: незасвоєні уроки Гюстава Ле Бона: монографія. Вид. 2-ге, випр. і доп. Київ : Парламентське видання, 2023. 320 с.

Розглянуто на засіданні кафедри
психології діяльності в особливих умовах
Протокол №2 від 27.08.2024

Начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах

Микола ФОМИЧ

Гарант освітньо-професійної програми
«Екстремальна та кризова психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»

Геннадій ГРИБЕНЮК